Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

El Solà

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	El Mujal, carrer de Baix
Emplaçament	Carretera o pista forestal de Navàs al Mujal i Castelladral. A 1 km de Navàs.
Alçada:	367

Coordenades:

Latitud:	41.89038
Longitud:	1.85357
UTM Est (X):	404892
UTM Nord (Y):	4638241

Classificació

Número de fitxa	08141 - 371
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani Eclecticisme
Segle	XIV-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 02.04.EA. Nivell 3. Parcial. Nivell 6. AEA.
Data aprovació:	dc., 20/02/2019 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	5084101DG0358S0001AE
Fitxes associades:	

El Mujal (poble)

Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana

Data de registre de la fitxa: dc., 14/07/2021 - 09:24

Descripció

Masia de dimensions força grans, d'origen medieval, emplaçada a la part baixa del poble del Mujal, al costat de l'església parroquial i de l'antic camí ral (actual carretera). Consta d'un cos de planta rectangular (amb planta baixa més un pis i golfes) que té adossats coberts a la part posterior i als laterals, així com una pallissa al nord-oest amb una magnífica era enrajolada davant seu. Al sud-oest hi ha més coberts (en bona part una ampliació del 1963) i, a l'altre costat de la carretera, el pou de la masia, equipat amb una bomba manual.

Probablement la casa manté l'estructura i el volum originaris, però el 1927 va ser objecte d'una reforma general que la va revestir d'un estil eclèctic, pròxim a l'historicisme o al romanticisme. Així, la façana principal totalment renovada pren un major protagonisme, amb una composició simètrica en base a tres eixos verticals en la qual destaquen unes galeries tripartites a la part central. Consten d'arcs de mig punt fets amb maó i esgraonats a la part dels capitells, amb columnes de pedra i baranes de balustre. A la planta primera la galeria és tancada amb porticons de llibret. Aquestes galeries són flanquejades per balcons rematats amb arcs escarsers de maó i amb baranes de ferro forjat, i a la planta baixa el portal és senzill, amb arc rebaixat de maó. Aquestes formes destaquen sobre un parament arrebossat i pintat de color clar, amb un sòcol de línia esglaonada.

En les façanes laterals les obertures tenen una disposició menys regular i són més senzilles, però mantenen l'estil, amb uns remats de maó en forma de suaus arcs escarsers.

Observacions:

Inscripció al mur d'un cobert de ponent: 1865.

Inscripció al portal principal: 1927 D.C.

Història

Juntament amb Bartomeus, aquesta és una de les dues cases més antigues del nucli del Mujal, sorgida a la vora de l'església i d'un camí antic. Es tracta d'un mas d'origen medieval que ja està documentat l'any 1313, anterior al fogatge de 1365-1370. Apareix citat junt amb altres masos i es denomina Zagrera (Sagrera). Això sembla indicar molt clarament que aquest mas deriva d'una antiga sagrera que en època alt-medieval devia sorgir al voltant de l'església de la Santa Creu, ja que el mas es troba a pocs metres de l'església, que és d'origen romànic. Tanmateix, no coneixem més notícies concretes d'aquesta probable sagrera.

El Solà es trobava a peu de l'antic Camí Saliner, per on es transportava la sal de Cardona cap a les terres d'Osona. La tradició oral diu que feia funcions d'hostal, mentre que al mas veí de Bartomeus molts dels estables servien per donar servei a les mules dels traginers. Segons es diu, d'anada els traginers feien parada i fonda en aquest hostal; l'endemà carregaven la sal a Cardona i tornaven a passar la nit al Solà.

Probablement, entre els segles XVII-XIX la casa s'amplià fins assolir el volum actual, i es devien construir els nombrosos coberts. Entorn de 1927 va comprar la masia la família Closa, en van reformar la part de l'habitatge i li van donar l'aspecte renovat que ara presenta. Segons sembla, el paleta que es va encarregar

de les obres es deia Casimiro i havia fet alguna intervenció molt semblant en masies de Serrateix. La família Closa va viure al mas fins fa pocs anys. A finals del segle XX el propietari era Domingo Closa Iglesias. En morir sense descendència la propietat passà a la família i finalment fou venuda.

Bibliografia

BADIA, J.M. (1988). "Navàs". *Història del Bages*, Volum II. Edicions Parcir. Manresa, p. 163.

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). *Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages)*. Ajuntament de Navàs. Fitxa 02.04.EA

PIÑERO, J. (1995). *Inventari del Patrimoni Arquitectònic i Històric de Navàs*. Ajuntament de Navàs. Fitxa RU. 64.